

SZÉCHENYI 2020

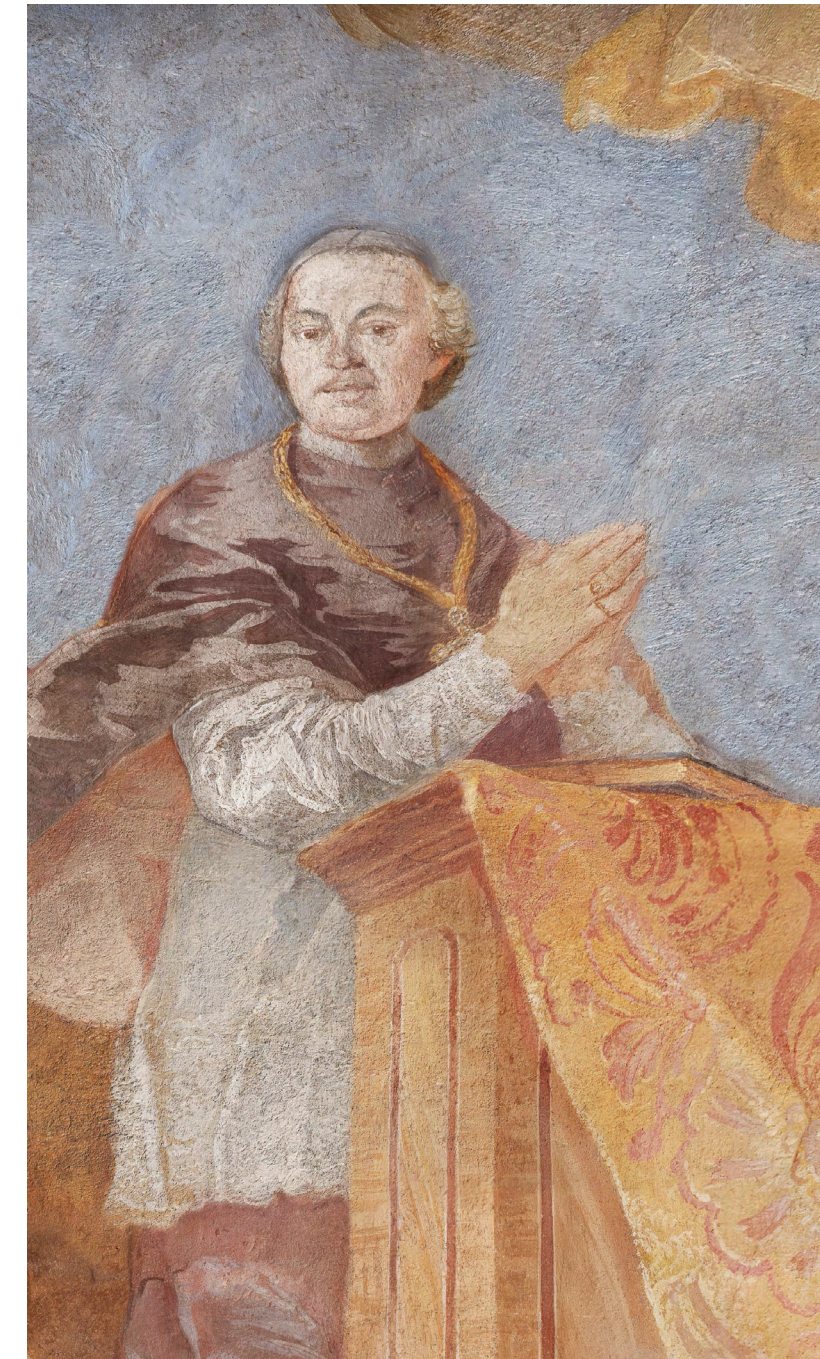
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Padányi Biró Márton könyvtára

Kötetünk egy XVIII. századi nemesi származású magyar római katolikus püspök könyvtárát mutatja be, s emellett azt a folyamatot, hogy miként lesz magánkönyvtárból intézményi – esetünkben püspöki – gyűjtemény. A história azonban távolról sem egyszerűen könyvtártörténet. Napjainkban, a XXI. század elején Európa ki sem látszik a sírásból: mily nehéz is az életünk. Az emberek – főleg az értelmiségiek – nem hajlamosak visszagondolni apáik, nagyapáik, őseik gondjaira, hiszen a „modern” ember nem hajlandó akármennyi ellenszolgáltatásért csak úgy dolgozni.

Padányi Biró Márton (1696–1762) generációja egy porig rombolt ország újjáépítésén dolgozott, azért, hogy legyen ép lakóház, iskola, templom és legyenek papok, tanárok, tisztartók, egyáltalán dolgos kéz (hiszen az emberek is elpusztultak az oszmán török együttélés idején). Az akkori püspököknek is volt identitása, többféle, és volt alkalmuk a frusztrációra is. Kötődésük az egyetemes katolikus anyaszentegyházhoz, annak vezetőjéhez, a pápához, a császári családhoz, amelyik egyben a magyar királyokat is adta, a hívek közösségéhez, amely jobbára horvát, német és persze magyar emberekből állt. Ám volt a natio Hungarica, amely egyre inkább magyar nemzetté vált, és persze ott volt számukra a család (többségük nemesi familia) és a hivatali világi feladatok (például ispánság).

Rengeteg dolguk volt és alkalmuk a hezitációra. Iránytűként azonban voltak alapértékeik – nem általános, jól hangzó szlogenek –, és ezen értékeket hordozó, értelmező könyveik. Olvasmányok, vagy egyszerűen birtokolt könyvek, amelyek intézményi gyűjteménnyé álltak össze, olyanná, amelyre lehetett iskolák programjait alapozni, Padányi Biró Márton esetében papneveldét. Az ő könyvei és az ő általa gyűjtött püspöki könyvtár eszköz volt abban az építkezésben, amelynek e kötet csupán egyik tevékenységi formáját villantja fel.

